

Letos slovenski narod proslavlja že 30-to obletnico ustanovitve osvobodilne fronte Slovenije. Ta dan bo ostal zapisan z neizbrisnimi črkami v zgodovini slovenskega naroda, kajti prav od tega političnega dejanja je bila odvisna in pogojena njegova nadaljnja usoda. Čeprav že večkrat povedano in zapisano, ne bo odveč, da tudi ob letošnjem proslavljanju obudimo spomin na ta zgodovinski dogodek in ponovno zapišemo, da je bila na ta dan na pobudo KP Slovenije na sestanku predstavnikov, do takrat še nekompromitiranih političnih strank v Ljubljani, ustanovljena OF Slovenije.

Glavni cilj in naloga OF je bila: združiti vse napredne Slovence v borbi za osvoboditev izpod fašistične okupacije in zagotovitev dejanske narodne osvoboditve. Doležljivi zatirani slovenski narod, čeprav po številu majhen, je pod vodstvom OF stopil na pot veličastne borbe za svojo osvoboditev, za svoj nadaljnji obstoj, za uresničitev svojih že davno in večkrat izraženih želja, ki jih je najbolj nazorno izrazil njegov veliki mislec, Cankar, ko je zapisal: »Narod si bo pisal sodbo sam.« In slovenski narod si je s tem dnevom resnično začel pisati sodbo sam z brezkompromisno borbo proti fašističnim okupatorjem, kakor tudi proti vsem domačim izdajalcem.

Prav zaradi jasne in nedvoumne odločitve slovenskega naroda, ki so jo bili njegovi predstavniki na ustanovnem sestanku OF, pa načrti slovenske reakcije niso bili uresničeni. Slovenski narod je pod vodstvom OF skupno z ostalimi jugoslovanskimi narodi zmagovalno stopil v novo obdobje svojega zgodovinskega razvoja, v graditev in razvijanje novih družbenih odnosov, osnovanih na principih samoupravljanja.

Naslednik in gojitelj tradicij OF je danes socialistična zveza delovnega ljudstva, ki predstavlja v naši družbeni ureditvi najširšo obliko samoupravljanja, zato je dolžnost nas vseh, da se vključimo v SZDL aktivno udeležujemo na širokem področju njenega delovanja, kajti na ta način bomo najdostojnejše in najbolj svečano proslavili naš slovenski narodni praznik.

Marjan Markič

Praznik dela

Praznovanje 1. maja kot praznik dela sega že daleč nazaj v zgodovino delavskega gibanja. Ta dan delavski razred vsega sveta slavi kot svoj praznik — praznik dela. Žal je še vedno širom sveta ogromno število delavstva, ki jim to praznovanje ne pomeni slavja, ampak jim pomeni simbol borbe za njihove delavske-človeške pravice, kajti v prenekaterih državah je izkoriščanje delavstva, negiranje njihovih osnovnih pravic še vedno prisotno.

Pri nas v Jugoslaviji je delavski razred skupno z vsemi naprednimi sloji naših narodov pod vodstvom KPJ izbojeval zmago v borbi za osnovne človeške pravice že pred dobrim četrt stoletja, ko je iz NOV izšel kot zmagovalec. Ta zmaga pa ni bila samo zmaga nad fašizmom, kot eno doslej najbolj grobih oblik zatiranja svobodoljubnega človeštva, pač pa je bila tudi zmaga nad nekdanjimi kapitalističnim družbenim sistemom monarhistične Jugoslavije, za katero so bile značilne vse oblike izkoriščanja človeka po človeku in ki so zlasti v zadnjem času njenega obstoja dobile že vse karakteristike fašizma.

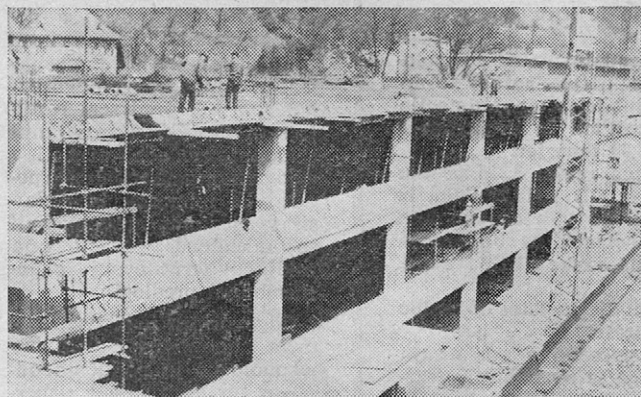
S to zmago, za katero je delavski razred Jugoslavije plačal krvavo ceno z izgubo neštetihih svojih najboljših sinov, pa bitka še ni bila končana, ampak so bili ustvarjeni šele osnovni — temeljni pogoji za graditev brezrazredne družbe, v kateri naj zavladajo socialistični družbeni odnosi, kjer bo izključno izkoriščanje človeka po človeku. Tudi tokrat se je delavski razred postavil na čelo jugoslovanskih narodov v graditvi nove — lepše prihodnosti. Puške smo zamenjali s krampji, lopatami, stroji, z zavestnim in odgovornim delom.

Naše delo mora biti prav danes dejansko zavestno in opravljeno z vso odgovornostjo, ko se spoprijemamo z vsemi tistimi pomanjkljivostmi, ki izhajajo iz doseganega našega družbenega razvoja. Vsem nam je znano, da se je v celotnem razvoju samoupravljanja porajalo več pomanjkljivosti, tako objektivnega kot subjektivnega značaja. Tudi v naši delovni skupnosti brez dvoma razvoj samoupravljanja ni bil brez teh pomanjkljivosti.

Bistveni pogoj, da dosežemo tisto, kar družba od nas zahteva in pričakuje je, da se vsi prizadevamo odstraniti take pomanjkljivosti in usmerjati razvoj samoupravljanja v smer, kjer bo izključno vsako posebljanje samoupravljanja, ampak, da bo le-to pravica in dolžnost vseh članov delovne skupnosti.

S tako usmeritvijo nadaljnega razvoja in utrjevanja samoupravljanja v naši delovni skupnosti naj bo simbolizirano letošnje praznovanje 1. maja — dneva mednarodne delavske solidarnosti!

MARJAN MARKIČ

Pet etaž

Ko smo lani odločali o gradnji skladišča, smo izdelali projekt za pet etažno stavbo. V prvi fazi smo se odločili za gradnjo treh etaž, ostali dve pa naj bi zgradili kasneje.

Kot zelo nujno smo tedaj obravnavali tudi gradnjo prostorov za režijske delavce in sprejeli sklep, da izdelamo zanje v letu 1971 projekte, v letu 1972 pa jih dogradimo. Razvojne potrebe so pokazale, da bi bilo za proizvodnjo zelo koristno, če bi že sedaj nadzidali nad skladiščem IV. etažo. Vanjo bi premestili šivalnice 512, 513 in 514. Z združitvijo teh bi odpravili marsikatero ozko grlo, ki se v ločenih šivalnicah ob vsaki dekadi rada pojavljajo. Tudi prirezovalnica (sekalnica) bi bila za to združeno šivalnico skupina in sicer v IV. etaži starega objekta. Tudi v tej bi bila zasedba delovnih mest bolj enakomerna kot sedaj. S premostitvijo šivalnic v nove prostore bi v starem obratu sprostili pritličje in I. nadstropje, ki bi jih porabili za plastiko in za vulkanizacijo. To bi omogočalo razširitev kapacitet sekalnice in

povečanje proizvodnje podplatov v gumarni. Odločitev za nadzidavo IV. etaže je bila zaradi tega zelo lahka.

Ko smo razpravljali in potrjevali nadzidavo IV. etaže, so posamezni člani kolektiva postavljali vprašanja, zakaj ne nadzidamo takoj še V, to je zadnje etaže. To nam je dalo pobudo, da smo temeljitje analizirali investicije preteklega, tekočega in prihodnjega leta. Analize so pokazale, da bi bila takojšnja nadzidava V. etaže ca 60 milijonov starih dinarjev cenejša kot če bi jo zgradili kasneje in da bi novi režijski prostori, ki smo jih programirali za leto 1972 zahtevali najmanj 600 milijonov starih dinarjev sredstev.

Zaradi prihranka na eni in prevelike angažiranosti na drugi strani, smo pripravili predlog za takojšnjo nadzidavo V. etaže, ki je prav tako namenjena za proizvodnjo, le da se za nekaj let (morda 10) porabi za prepotrebne režijske prostore. V novi peti etaži bodo nabavni, prodajni, finančni in verjetno del splošnega sektorja, v peti etaži starega obrata pa tehnični sektor s pripravo dela, modelirnico, vzorčno delavnico in ostalim tehničnimi službami. S tem bi dosegli koncentracijo režijskih služb, ki je prav tako koristna in potrebna kot koncentracija proizvodnje.

Z dograditvijo novih prostorov bo dobilo podjetje vse možnosti za svoj nadaljnji razvoj. Investicije letošnjega leta presegajo amortizacijska sredstva, vendar je z gradbenimi objekti vedno tako, da se z enkratnim večjim zamahom pokrijejo potrebe za dobo 10 do 15 let.

JANKO ROZMAN

*Ob prazniku OF in prazniku dela iskreno
čestitajo organi samoupravljanja,
družbeno-politične organizacije tovarne
in uredniški odbor.*

SKLEPI DELAVSKEGA SVETA

»Peko« dobro gospodari

Na 9. zasedanju, 2. aprila, je delavski svet na predlog odbora za gospodarjenje potrdil rebalans investicijskega plana za leto 1971 in v zvezi s tem sprejel še naslednje sklepe:

zaradi zmanjšanja investicij za nabavo opreme v letošnjem letu se za prihodnje leto kot prioriteto upošteva nakup štirih hidravličnih stiskalnic za gumarno in dveh strojev za navlačenje za oddelek goodyear. Stroje bodo naročili že letos zaradi daljšega dobavnega roka.

Zmanjšanje investicij v prodajni mreži se nadoknadi v naslednjih letih. Za pokritje stroškov tovarniških proslav, prireditev in jubilejev ter za dotacijo družbeno političnim organizacijam in društvom v podjetju in občini pa 260.000,00 dinarjev.

Stanovanjski sklad bo letos znašal 3.325.400 din (iz sklada SP 1.311.000 din, iz OD 1.318.000 din, iz anuitet 476.000 din). Od tega bo v letošnjem letu razpoložljivih 1.514.000 din, ostanek pa bo oročen pri GKB in povečan za posojilo banke z 1.125.000 din, na razpolago v letu 1972.

Za rešitev vprašanj bo podjetje letos razdelilo 4.139.400 din za tovarno in mrežo.

Delavski svet je sprejel poročilo o poslovanju podjetja Trio v letu 1970, ki ga je posredoval v razpravo odbor za gospodarjenje. Potrdil je tudi predlog odbora, da se za del poslovnega sklada v višini 34.145,86 dinarjev, ki po pogodbi odpade na nas, poveča udeležba v podjetju TRIO.

Delavski svet je na 9. seji potrdil predlog, da podjetje prične sporazumevanje z republiškim zakonom o samoupravnem sporazumevanju z delovnimi organizacijami iste panoge v Sloveniji.

Leksikon samoupravljanja

ETATIZEM

Vpliv, nadzor državnega aparata nad celotnim gospodarskim in družbenim življenjem. Omejuje iniciativo proizvajalcev in družbenih sil in vodi v birokratsko mešanje države in njenega aparata v vse domene družbene aktivnosti.

FLUKTUACIJA

Povečano prehajanje (selitev) delovne sile iz enega podjetja v drugo. Fluktuacija je navadno posledica ekonomskih in tehničnih sprememb v podjetju (zmanjšanje poslovne aktivnosti in s tem delovne sile, padec cen in osebnih dohodkov), posledica želje delavcev, da poiščejo boljše pogoje za življenje in delo, posledica težkih pogojev dela, klime, težnja po spremembi, za življenje in večja mesta itd. Fluktuacija ustvarja neravnotežje rednih tokov proizvodnje, povečanje režijskih stroškov zaradi angažiranja nove delovne sile, zmanjšanje produktivnosti dela, slabljenje discipline. Negativno vpliva na razvoj delavskega samoupravljanja.

Parkirni prostor je že pretesen

Posvet o samoupravni odgovornosti v Kranju

V okviru priprav za II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije je na iniciativo Save Kranj, Farmaceutске kemične industrije Galenika Beograd in Centra za radniško samoupravljanje Beograd 30 delovnih organizacij in institucij iz Jugoslavije organiziralo 25. in 26. marca 1971 v Kranju posvetovanje o samoupravni odgovornosti v delovnih organizacijah. Osnova pri razpravljanju o problematiki samoupravne odgovornosti so bili predvsem rezultati in dosežki v razvijanju samoupravne odgovornosti v delovnih organizacijah. Na podlagi 28 referatov in diskusij v plenumu in komisijah so udeleženci posvetovanja zaključili posvetovanje s pomembnimi predlogi.

Odgovornost je bistveni element samoupravnih-družbeno-ekonomsko in političnih odnosov ter doprinese k uspešnemu gospodarjenju v delovnih organizacijah ter jo je treba zaradi tega razvijati. Odgovornost pa se bo razvijala, če bo jasno razmejena in ugotovljena pristojnost organov in posameznikov v delovnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih o vseh vprašanih s katerimi se ti ukvarjajo. V našem pravnem sistemu je z zakonom bolj ali manj regulirana odgovornost delavca kot člana delovne skupnosti. Ugotovljen je tudi princip osebne odgovornosti individualnih izvršilnih organov. Vendar pa prihaja v praksi do mnogih težav pri realizaciji njihove odgovornosti za odločitve, ki jih prinašajo, tako zaradi čestih sprememb v sistemu kot

zaradi vplivov, ki jih imajo ti organi zaradi svojega položaja, znanja in tradicije v delovnih organizacijah. Odrpna pa ostajajo vprašanja odgovornosti kolektivnih organov upravljanja zlasti njihova materialna odgovornost oziroma odgovornost članov teh organov za kolektivne odločitve.

V zvezi z materialno odgovornostjo so se pojavljala na posvetovanju različna mnenja. Nekateri so smatrali, da v ustavi in v zakonih že obstoja možnost za realizacijo te odgovornosti; bila pa so tudi mnenja, da uporaba materialne odgovornosti ne bi bila sprejemljiva s stališča našega samoupravnega družbenega sistema, ker bi lahko privedla do profesionalizacije upravljanja, izkrivljanja samoupravljanja in do drugih negativnih tendenc.

Iz referatov in diskusij jasno izhaja, da so materialne in nematerialne spodbude, ki jih često nazivamo pozitivne sankcije, enako ali pa še bolj pomembne. Bolj kot doslej je treba uvajati dajanje družbene priznanja in drugih javnih priznanj zlasti za nadpovprečne delovne rezultate in nadpovprečno prizadevanje delavcev.

Analiza samoupravnih predpisov in samoupravne prakse kaže, da v mnogih delovnih organizacijah niso v zadostni meri razviti vsi organizacijski pogoji za odgovorno delo organov in posameznikov. Nejasne pristojnosti organov ter neuskkljena organizacija dela in upravljanja privedejo do tega, da se pojem odgovornosti identificira s pojmom

pooblastil oziroma oblasti in s tem do tega, da subjekt odgovornosti sam ocenjuje družbeno koristnost svojega dela in da je tako rekoč odgovoren samemu sebi. Samoupravna organizacija dela mora zagotoviti dinamično in poslovno efikasno poslovanje delovne organizacije odgovarjajoča kadrovska struktura pa je bistven pogoj za efikasno funkcioniranje samoupravno organiziranega podjetja.

V organizacijskih postopkih je nujno potrebno konkretno definirati odgovornost vseh subjektov za posamezne funkcije kot so: odgovornost za pripravo, javno razlaganje in informiranje o predlogih, postopek za osvojitve predloga, zlasti pa način osebne zadolžitve in odgovornosti za izvrševanje samoupravnih odločitev kot tudi vrste administrativne in družbene kontrole ter pozitivnih in negativnih sankcij za izvršitelje samoupravnih odločitev. S stališča jačanja odgovornosti je zlasti pomembno, da se na ustrezen način regulirajo odnosi v vseh procesih dela med posameznimi delovnimi enotami in delovno organizacijo v celoti. Nosilci posameznih nalog, stopnja odgovornosti in vrste sankcij morajo biti definirani tako v delovni organizaciji, kot vdružbenopolitični skupnosti. Ne samo disciplinske mere, tudi nadomestitev materialne škode, razporeditev na druga delovna mesta, odpoklic članov organov upravljanja in druga sredstva vse to bo doprineslo do krepitve odgovornosti v naši družbi.

Vida Rozman

Naš delegat za kongres samoupravljalcev

Drugega kongresa samoupravljalcev, ki bo v začetku maja v Sarajevu se bo udeležil tudi naš delegat, predsednik delavskega sveta tovariš Pavel Roblek.

Predsednik delavskega sveta in vodja oddelka lepljene II., se je rodil 11. januarja 1941. Funkcijo predsednika v najvišjem samoupravnem organu tovarne opravlja po ponovni izvolitvi že tretje leto. Zaposlili smo ga za razgovor pred drugim kongresom samoupravljalcev, da pove nekaj mnenj pred tako pomembnim kongresom.

Kako vas seznanjajo s predkongresnim materialom in kako ga ocenjujete?

Z materialom nisem najbolj zadovoljen, to pa zato, ker je premalo aktualen. Izdelan je bil lani ob dvajsetletnici samoupravljanja. Lahko povem, da je v njem premalo

smernic za razvoj samoupravljanja. Predhodno so izdali poseben kodeks, žal samo 15 izvodov za celo Slovenijo.

Kaj pričakujete od kongresa?

Mislím, da bo kritično obravnaval dosedanje delo samoupravljanja v delovnih organizacijah in dal smernice za nadaljnje delo.

Kakšen je nivo samoupravljanja v delovnih organizacijah?

Iz materiala za kongres je razvidno, da je nivo povprečno dober, opažamo pa, da je v posameznih primerih premalo odgovornosti posameznih služb, ki predlagajo posamezne samoupravne spremembe, nato pa se skrijejo pred odgovornostjo.

Kakšno bo delo kongresa?

S predkongresnim materialom smo bili obveščeni, da bo

delo v štirih osnovnih komisijah;

— nadaljnji razvoj samoupravljanja v delovnih organizacijah,

— razširjena reprodukcija-povezovanje med podjetji na samoupravnih osnovah,

— materialni razvoj samoupravne družbe kot osnova za povečanje življenjskega standarda,

— krepitev vloge združenih proizvajalcev kot osnova za nadaljnji razvoj samoupravnodružbeno političnega sistema.

Več o II. kongresu samoupravljalcev v Sarajevu vam bomo napisali v majski številki.

Našemu delegatu, predsedniku delavskega sveta, tovarišu Pavlu Robleku želimo, da bi na kongresu dobro zastopal naše podjetje.

M. K.

Kako do stanovanja

Kljub temu, da je bilo o stanovanjski problematiki že večkrat spregovorjeno in tudi pisano, ne bo odveč, če spregovorimo oziroma napišemo nekaj besed vzporedno z javno razpravo o stanovanjski gradnji, ki prav v zadnjem času poteka v skupščinskih organih in raznih drugih institucijah. Namen tega sestavka sicer ni, da bi se neposredno ali posredno vključili v omenjeno razpravo, pač pa vsem članom naše delovne skupnosti posredovati obrazložitev, kako danes rešujemo stanovanjsko problematiko v našem podjetju.

Vsem članom delovne skupnosti je več ali manj znano, da samoupravni organi že nekaj časa rešujejo stanovanjske probleme članov naše delovne enote z odobravanjem posojil za nakup stanovanj v blokovi gradnji, za individualno gradnjo in za adaptacije že obstoječih stanovanj. Pristojnost za odobravanje omenjenih posojil ima po določilih statuta komisija za kadrovska in socialna vprašanja za tovarno, ki je pristojna odobravati posojila

članom delovne skupnosti v tovarni, za zaposlene v prodajni mreži pa odobrava istimenska komisija za prodajno mrežo. Vse prošnje pa se rešujejo v skladu z določili pravilnika o kreditiranju stanovanjske gradnje in načinu oddajanja stanovanj v uporabo.

Pri reševanju stanovanjskih problemov članov naše delovne skupnosti pa izstopata zlasti dva problema, in sicer:

- neizpolnjevanje osnovnega kriterija za pridobitev pravice do posojila,
- nezmožnost prevzema anuitet, socialno šibkih prisilcev.

Pravilnik namreč določa predpogoj za pridobitev pravice do posojila, da je prosilec zaposlen v podjetju najmanj 5 let, veliko delavcev pa živi v kritičnih stanovanjskih razmerah, ki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega problema, dokler nimajo izpolnjen ta osnovni predpogoj.

Drugo pereče vprašanje nastaja pri prosilcih z manjšimi osebnimi dohodki, ki zaradi svojega socialnega polo-

žaja niso zmožni prevzeti plačevanja anuitet, ki izvirajo iz posojila.

Poleg navedenih problemov obstojijo še druga pereča vprašanja v našem sistemu stanovanjske problematike, ki kažejo na potrebo po spremembi oziroma izpolnitvi tega sistema. Vzpodbuda za tako spremembo je bila izražena tudi na nedavnem seminarju mladinskega aktiva.

Ker je urejanje in reševanje stanovanjske problematike dokaj pomembno za slehernega člana delovne skupnosti želimo, da bi čimveč članov delovne skupnosti s svojimi predlogi in mnenji prispevalo k izpolnitvi sistema reševanja stanovanjske problematike. Na osnovi konstruktivnih predlogov bodo odgovorne strokovne službe lahko pripravile osnutek sprememb pravilnika o stanovanjski gradnji in ga predložili DS v potrditev.

Upam, da bo ta sestavek vzpodbudil člane delovne skupnosti k sodelovanju pri reševanju stanovanjske problematike.

Marjan Markič

Iz nabavnega sektorja...

Usnje je pri proizvodnji čevljev osnovni material in je v lastni ceni udeleženo po vrednosti približno z 30—35%. V naši tovarni porabimo za cca 5.000.000,00 dinarjev zgornjega usnja in usnjene podloge na mesec.

Oba zgornja podatka povesta kako važna je nabava tega osnovnega materiala za nemoteno proizvodnjo ter v kakšni veliki meri vpliva delo na tem področju na finančni efekt v podjetju.

Ce poslušamo mnenje mojstrov in delavcev v proizvodnji, pridemo do poraznega zaključka; z nasprotne strani pa spet nabava zagovarja svoje delo.

Poizkusimo torej najti pravo sliko situacije, preverimo organizacijo nabavne službe, težave s katerimi se srečujemo na trgu ter težave, ki nastanejo zaradi materiala v proizvodnji.

Delo pri nabavi je organizirano tako, da v nabavni službi na podlagi planov izračunajo materialne potrebe po posameznih artiklih ter le-te naročajo na osnovi barvne karte.

Naloga nabavnega referenta je, da izbere ustreznega proizvajalca, da da naročilo za določeno količino po posameznih artiklih, s tem, da proizvajalcu točno pove in napiše kakšne so zahteve ter ga opozori na morebitne nevarnosti, da s tem že vnaprej izključi v čim večji meri možnost kakšne napake. Dalje določi dobavni rok in se dogovori za čim ugodnejšo ceno ter plačilne pogoje.

Ko je razpisano naročilo je gotova šele prva faza pri nabavi. Pri proizvajalcu je namreč treba kontrolirati kako poteka realizacija naročila ter ga opozarjati na rok dobave.

Po predvidenih rokih dobave, ki jih naknadno še kontroliramo, se napravi plan prevzemov. V naši tovarni imamo tri prevzemalce, ki prevzemajo zgornje usnje in podlogo »kožo za kožo«. Vsak prevzeti komad mora imeti paraf znak prevzemalca, barva tega parafa pa pomeni sortiment. To je zaradi tega, da proizvajalec ne more pred odpremo blaga še enkrat po svoje presortirati. Pri vsakem prevzemu si proizvajalec na pisni nalog za prevzem zabeleži količino, ki jo je prevzel ter poroča referentu, če je prišlo do kakšne težave. Norma prevzemalca je 1000 m² na dan.

Pri prevzemu nastopajo različne težave zaradi tega, ker blago ne ustreza: po artiklu, efektu, debelini, barvi, zaradi površinskih napak, enakosti efekta in barve, oprijemu, strojenju, dodelavi, po raztrznosti, nadaljnji raztrznosti, iztrganju šivov, obstojnosti na tesa trak, obstojnosti na dvojnih ugotjih in »prüfer«, obstojnosti na suho in mokro drgnjenje, na bencin, obstojnost barve na likanje z zrakov in na svetlobo ter izgleda lica po razmočenju. Večino stvari kontrolira prevzemalac pri prevzemu, ostalo pa pri nas v laboratoriju.

Nadalje nastaja težava v tem, ker pri prevzemu po naših kriterijih, kjer se upoštevajo vse zgoraj našete postavke, prevzemalci veliko blaga zavrnejo in odvržejo in je vsled tega težko dobiti skupaj potrebno naročilo.

Pri naročilu se določi tudi razmerje količin med sortimenti, po prevzemu pa se to razmerje običajno poruši. Prevzete količine so namreč v slabših sortimentih kot so bile naročene. Vsled tega je slabši izplan in zato kljub po materialni bilanci dobavljeni količini blaga zmanjka.

V zadnjem času mnogo materiala nabavimo tudi za naše kooperante. Vsled drugih kriterijev pri sekanju zgornjih delov imajo običajno prihranek ter zato puščajo na našem skladišču blago, ki ga ne rabijo.

Tako primanjkljaj kot višek pa predstavljata velik problem, saj v prvem primeru trpi redna proizvodnja, v drugem primeru pa je nevarnost, da pri hitrem menjavanju mode blago postane nekurantno ter tako izgubi svojo vrednost.

Težave nabavni službi povzročajo tudi kratki dobavni roki, saj moramo računati s tem, da usnarne rabijo čas za nabavo ustrezne surovine, planirajo proizvodnjo in izdelajo usnje. Samo to traja 3 tedne.

Po prevzemu pride usnje v tovarno, ker ga sortirci pripravijo za proizvodnjo. Tu se prvič kontrolira delo prevzemalcev, saj sortirci spadajo pod tehnični sektor ter morajo paziti, da proizvodnji oddelki ne trpijo škode zaradi slabe kvalitete.

Vkljub tolikim kontrolam pa opažamo, da v proizvodnjo pride usnje, ki ne ustreza vsem zahtevam. Nekaj napak uide pri kontroli, marsikdaj pa se tudi komisijsko da v proizvodnjo neustrezno usnje, ker drugega pač ni.

V slednjih primerih v nabavni službi skrbijo, da jim proizvajalci povrnejo škodo, ki so jo proizvodni oddelki utrpeli.

Kot vidimo so težave povsod, pogojene tako s stanjem na evropskem in jugoslovanskem trgu kot s kriteriji pod katerimi usnje prevzemamo. Vsa organizacija pa je postavljena tako, da skozi medsebojna trenja kontroliramo in opozarjamo drug drugega na napake in s tem dosegamo višjo kvaliteto svojega dela. To pa je tudi namen postavljene organizacije in edino pravilno.

Iz prikrojevalnice 512

V aprilu so bili narejeni vsi izračuni za prihranek sekalec v preteklem letu. Največ prihrankov so izračunali 27 letnemu Fridu Cveku, sekalcu oddelka 512, ki je lani prihranil na materialu 45 novih tisočakov.

Prikrojevalec Cvek dela na elektronsko-pnevmatskem sekalnem stroju. Pogovarjala sva se o delu sekalca, normi in materialu.

»V tovarno sem prišel pred šestimi leti. Po poklicu sem tapetnik«, je začel tovariš Frido. »Začel sem s prirezovanjem, pa mi nož ni dobro rezal in tako sem kmalu začel na sekalnem stroju. Delo sekalca zahteva celega človeka. Postavljanje sekalnih nožev na usnje je najbolj pomembno, od tega je odvisen prihranek, kvaliteta odreza in doseganje norme za posamezne artikule. Dobro sekanje usnja si zamišljam kot dobro igranje šaha. Ko dobim partijo usnja, z vsemi podatki kakšen artikel se bo sekal, že odgovarjam za pravilno izbiro posameznih sekalnih nožev in kvaliteto odseka.

Za posamezni artikel npr. za »Doris 233120«, moram odsekati 14 delov različnih velikosti in oblik za vsak par. Na mizi imam vrsto nožev, katere polagam tako, da je čim manj odvečnega usnja — vsako prekoračenje porabe preko normativa in minut je slabo za oddelek in za mene, ker moram doseči predpisano normo.

Sekalec mora imeti čut odgovornosti do dela in materi-

ala. Posamezne vrste vzorcev, na osnovi katerih lahko sekalec porabi določeno količino usnja, imajo svojo kalkulacijo, števila odsekov in s tem tudi število minut za odsekane dele, tako da moramo sekalci vedno paziti, kako postavljamo modele na usnje.

Težave nastajajo pri menjavi proizvodnje, takrat ko uporabljamo nove sekalne nože

Sekalec Frido Cvek

in nekaj časa traja, da posamezen artikel »steče«, kot pravimo. Doseganje norme in prihranka pri materialu pa je odvisno od vrste materiala, večjih ali manjših števil odsekanih zgornjih delov, artiklov in od proizvodne sezo-

ne. Uspeha sem zelo vesel. Nekaj procentov od prihranka, ki ga doseže vsak sekalec, nam obračunajo v plačo. To je dober stimulans — nagrada, ki nas še bolj vzpodbuja, da je delo čimbolj kvalitetno. Za vsako napako odseka smo odgovorni, tako finančno kot moralno«, je končal najboljši sekalec.

Tovariš Frido Cvek je poročen, žena dela v finančnem sektorju, njegov hoby je gradnja stanovanjske hiše. Želimo mu, da bi se kmalu vselil v svojo novo hišo.

Nekaj besed pa moramo napisati tudi o tovarišici **MA RIJI KLEMENC**, ki je v lanskem prihranku zabeležila največji minus. Zaposlena je prav tako v oddelku 512, na mestu sekalca od leta 1955. Ker sama ni hotela odgovarjati na vprašanja sem povprašal vodjo oddelka 512, tovariša **Ivana Peharca**, kje tiči vzrok za neuspeh?

»Mislim, da bi morala bolj paziti pri delu, uspeh bi dosegla, če bi na račun manj presečene norme bolj pazila na odsek.«

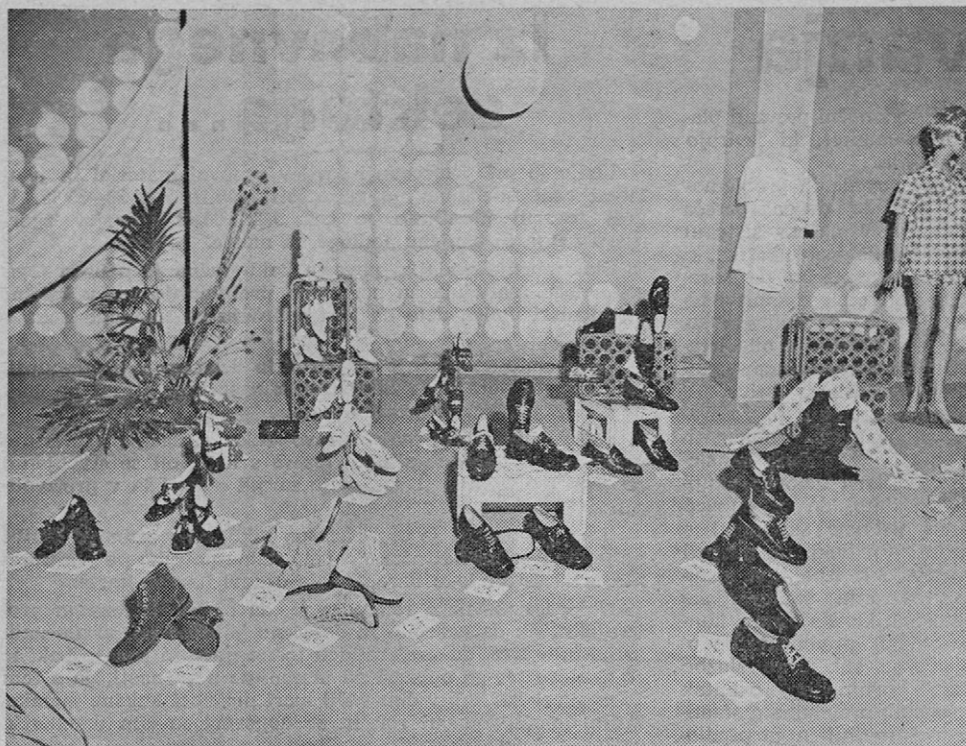
Inštruktor za sekalec, tovariš **Damijan Slapar** pa je povedal:

»Vse pogoje ima, da ne uspeh popravi, s tem, da bolj pozorno polaga sekalne nože na usnje in popusti pri neusmiljenem doseganju norme.«

Vsem sekalcem želimo, da bi bili izračunani prihranki pri materialu letos še boljši.

M. K.

Sejma v Bologni in Düsseldorfu

Z obiskom sejmov v Bologni in Düsseldorfu smo pripravili na sezono jesen-zima, vsaj kar zadeva rekreativno plat, zaključili. Kot že več let nazaj, smo tudi letos obiskali oba sejma, ki sta vsak po svoje zelo pomembna za evropsko obutveno industrijo, s tem pa tudi za nas.

Cetudi letošnje prireditve v Bologni nasploh ocenjujejo kot povprečno, češ da ni bilo posebnih novosti, ki bi iznenadile, smo vendar videli veliko količino najodobnejših modelov iz skrbno izbranih materialov, s pretežno usnjenimi podplati, ali pa s podplati iz pravega crepa. Tako sejem kot vse trgovine prodajajo le kvalitetno obutev, usnje je »conditio sine qua non« tudi govejše usnje imitirano dražje vrste, eleganca je prevladala ekstravagančnost in močno poudarjeno športno linijo preteklih sezon. Zlasti ženski modeli poudarjajo mehkejšo linijo, več je zato galanterijskih čevljev kot v preteklosti, čeprav po drugi strani nikjer več ni dobili klasične salonke z normalnim izrezom. Motiv zavezovanja

se ponavlja v tisoč enačih, čeprav hkrati napovedujejo povratek modelov z zapankami in okraski.

Tudi pri moških modelih je športna linija morala napraviti prostor umirjenjšim oblikam, ki jih zlasti poudarjajo ožja kopita in podplatni okvirji.

Kot rečeno, Italijani se usnju niso odpovedali, zato so cene primerno visoke, za nas pa ne morejo biti orientacija, saj je sejem v Bologni obdržal značaj, kjer ima svoj »stand« tudi proizvajalec s 80-100 pari dnevne proizvodnje, katere prodajne cene »en gros« gredo od LIT 8.500 naprej.

Pestrost modelov in ponudba je bila izredna, vendar smo lahko z veseljem ugotovili, da je bila smer naše kolekcije kot »ideje« posameznih modelov iz naše kolekcije ista in, da lahko trdimo, da je naša kolekcija spet na liniji.

Potrditve naše kolekcije smo našli tudi v Düsseldorfu. Ne-le, da je smer ista, kolekcija je takorekoč enaka z nemškimi, kar v Nemčiji go-

tovo predstavlja zanjo veliko prednost — zaradi ugodnejših cen.

Nemci so se resno spoprijeli z umetnimi materiali. Samo veliki tovarni »Gabora« je uspelo iz takih materialov napraviti tudi lepe čevlje, ki jih navaden zemljan skoraj ne more ločiti od usnjenih.

V Düsseldorfu je bilo štivilo razstavljenih tako veliko, da je spet zmanjkalo prostora za mnoge od njih. Udeležba tujih je prav tako bila večja kot v Bologni, pri tem pa so bile kolekcije veliko bolj podobne druga drugi kot v Bologni.

Za nas je bil sejem še bolj pa trgovine v Düsseldorfu zanimiv tudi zaradi primerjave cen naših artiklov na nemškem trgu s cenami domačih proizvajalcev. Ta primerjava je gotovo zelo koristna za naše odločitve pri komercialnih pogajanjih in za našo poslovno politiko v izvozu nasploh.

Naj na koncu omenim še eno razliko med Bologno in Düsseldorfom. Če so v Italiji trgovine s čevlji tako velike kot pri nas, če je tam več boutiqueov, je v Düsseldorfu

POSLOVALNICA MARIBOR I

Poslovodja poslovalnice Maribor II, tovariš Milan Flakus, me je s fičkom potegnil do mariborske enojke, tako je vsako iskanje poslovalnice odpadlo. Zapeljala sva na drugi vhod v poslovalnico. Vstopila sva iz zadnje strani v pisarno poslovodje tovariša Rajka Perhavca, ki dela v tej prodajalni že deseto leto.

Prodajalci so se menjavali, tudi enojka dela deljen non-stop, od 7.30 do 19.00, kar je po oceni kolektiva največji problem. Poslovalnica na Gosposvetski 17 ima 104 m² prodajne površine in nekaj deset metrov oddaljeno skladišče. Poslovalnica je precej temna in sploh premajhna, potrebna čimprejšnje injekcije — rekonstrukcije — prenovitve, vse kar hlapi po »injekciji«; prostor, natlačen regali po vsej poslovalnici, en sam števec z glavno varovalko v sosednjem prostoru,

Prodajna mreža

pol gorečega neonskega napisa, pretnesni izložbi, blagajne...

V poslovalnici prodajajo še Petrov Ivanka, Vorih Marta, Jože Arnuš, Frančiška Uratnik, Irena Verbančič, Aleksandra Osebek, Stefan Košar in vajerice: Vinko Ul, Ivica Malek in Irena Hazič. V razgovoru z njimi sem izvedel, da je bila poslovalnica delno prenovljena leta 1952. Takrat je bila dovolj prostorna za vse, ki so kupovali in še kupujejo našo obutev. V 19 letih pa je potrebna prenovitev, upajo, da bo uspel odkup prvega nadstropja in bo problem prodajne površine rešen in tako bo mogoče povečanje prometa.

Dobro prodajajo žensko in moško obutev, katere včasih še primanjkuje, posebno ženske luksuzne obutve, copat in otroških čevljev. Kontakt s tovarno je po izjavah nekaterih prodajalcev slab, oziroma ga sploh ni, razen okrožnic prodajnega sektorja. Prepuščeni so bolj sami sebi, povezave s sindikatom tovarne ni, sami so bili vključeni v sindikat »Borovo«, katerega so zaradi nedelavnosti zapustili.

Prodaja obutve je prava težava. Obutev imajo razstavljen v prepolni izložbi in na prodajnih pultilih v poslovalnici, tako da vsaj delno zadovoljijo zahtevnim kupcem. Največ prodajo v zadnjih mesecih, vendar na promet vplivajo tudi konkurenti, ki prodajajo našo obutev, katero pogosto dobijo prej.

Tudi sanitarni prostori v poslovalnici niso najboljši. Za ves kolektiv so na voljo tri garderobne omarice in umivalnik za 9 prodajalcev. Dvoriščno kanalizacijo na drugem vhodu

ponudba skoncentrirana v velikih trgovinah, katerih oprema, organizacija prodaje in način potrebe sta za nas gotovo zanimiva, saj nam izkušnje iz naših trgovin kažejo, da bi bil tak način tudi pri nas zelo uspešen. Zato bi bilo prav, ko bi si tako sejem kot take trgovine ogledali tudi naši projektanti in arhitekti.

Janez Bedina

na sliki zgoraj

NAGRADA

Center za sodobno oblačenje Beograd je podelil nagrado potrošnikov naši kolekciji jesen-zima, ki je bila razstavljena na 11. sejmu modnih novitet od 18. do 25. marca v razstavnem paviljonu centra za sodobno oblačenje v Masarykovi ulici 14.

Prikazali smo modele iz obstoječe kolekcije pomlad-poletje, ki je že v prodaji v Beogradu. Drugi razstavljalci so na sejmju novitet pokazali kolekcije, katere pa ne bodo v celoti izdelovali.

Mariborska »enojka«, z izmučeno fasado, prepolnimi izložbami, starim inventarjem in premajhnim prodajnim prostorom, je v primerjavi z drugimi v enakem položaju. Vsi se tega zavedajo, pridno prodajajo, povprečno vsak za 7,3 % skupnega doseženega prometa, in upajo, da bodo načrti in rekonstrukcija poslovalnice čimprej realizirani.

POSLOVALNICA MARIBOR II

Pred vsakim obiskom naših poslovalnic se posvetujem s prodajnim sektorjem, kjer dobim že osnovne podatke o poslovalnici, ki jo bom obiskal. V torek, 30. marca, sem imel izpisane osnovne podatke o poslovalnicah v Mariboru. Zjutraj sem sedel na avtobus in se po treh urah in štiridesetih minutah pripeljal v drugo največje slovensko mesto. Prvi teden koledarske spomladni v Mariboru je bil vse prej kot spomladanski. Iz oblakov je pršilo, s Pohorja pa je pihal mrzel veter. Najprej sem obiskal poslovalnico II v Prešernovi 1, v neposredni bližini modne hiše in visoke ekonomsko-komercialne šole, nedaleč od avtobusne in železniške postaje.

Poslovalnica je odprta od 7.30 do 19.00 ure; poslovodja tovariš Milan Flakus vodi prodajalno od leta 1965, kot prodajalci pa delajo: Marija Standeker, Romana Sternad in vajenka Vlasta Morgulj. Prodajalna ima 69 m² prodajnega prostora in 30 m² skladišča. V dopoldanski izmeni sem se pogovarjal s poslovodjo, tovarišem Milanom Flakusom. Poslovodja mi je iz beležke pripovedoval podatke o dobrem prometu. »V drugi polovici leta je za nas najboljša prodajna sezona. Naši najboljši kupci so študenti, ki takoj opazijo novitete iz naše tovarne, katere seveda takoj kupujejo. Lani smo uspeli z novim Afis programom, posebno pri mladih. Največ prodamo moških čevljev Milan in Robert, od ženskih pa skoraj vse novitete. Tako nam pogosto ženskih čevljev primanjkuje. Stajerska zahteva modele manjših števil, tako da moramo ostanek večjih števil predisponirati v druge poslovalnice. Mislim, da bi morali posvečati v tovarni več pozornosti, da bi zagledal »dan« prehodni čevlj med sezonama

Detalj iz poslovalnice II

Zgoraj: pred poslovalnico. Spodaj: za poslovalnico

— nekakšen prehod med sandalimi in škornji.

Omenil bi še prodajne težave, če jih tako imenujem. V Mariboru se v sedmih trgovinah prodajajo naši modeli (modna hiša, Jugoplastika, Lilet, Galant) in seveda v obeh naših poslovalnicah. Zalostno pri vsem tem je, da vsi ostali dobijo nove modele veliko prej kot mi, tako se moramo vsi potruditi, da vsako leto dosegamo plan prodaje. Konkurenca je pri nas huda, ostale trgovine z našo obutvijo so bolj v neposrednem centru mesta in s tem bolj dostopne kupcem. Tudi delovni čas non-stop ni urejen, prodajalke se morajo menjati, v sobotah delamo do 12. ure, nato imamo čiščenje poslovalnice, tako da parket sčetakamo in premažemo, v ponedeljek pa ga pred sedmo uro »zglancamo«, je zaključil poslovodja tovariš Milan Flakus.

Poslovalnica je bila leta 1963 prenovljena, preurejene so bile izložbe, katere sedaj aranžira poslovodja sam. Lani je bila dodatno narejena galerija nad skladiščnim prostorom, ki zelo funkcionalno služi razbremenitvi spodnjega skladišča. Poslovalnica je visok obokan prostor, sedaj že mislijo, da bi montirali viseč lesen strop, da bi bil prostor še bolj prijeten. V treh izložbah in dveh vitrinah za otroško obutev, ki jo primanjkuje, oziroma katero prepozno dobijo, gorijo vedno svetilke. Poslovodja je povedal, da se s tem trikrat podaljša življenjska doba žarnic, ki so zelo drage.

Blago dobivajo postopoma po železnici, vendar je dostavni rok od Kranja do Maribora deset

dni, tako da nastane včasih težava.

Kolektiv je z dogajanjem v matični tovarni dokaj dobro obveščen s »čevljarjem« in okrožnicami prodajne službe. Osebnih dohodki zaposlenih so z novim pravilnikom zadovoljivi. Celotni kolektiv se mora truditi da ustreže vsem, zahtevam kupcev, ki so v Mariboru zelo razvajeni. Ko sem odhajal iz poslovalnice in še enkrat preletel napise: Kvaliteta, udobnost, moda, trpežnost, sem se ponovno prepričal, da je mariborski kolektiv v Prešernovi dober, razumeva, kolektiv z vsakdanjimi težavami, ki jih v zadovoljstvo vseh dobro rešujejo.

M. K.

Del šivalnice 516

Obisk v šivalnici 516

Tokrat smo obiskali samostojno obračunsko enoto, šivalnico 516 v Trziču. Devetintrideset žensk je zaposlenih v šivalnici zgornjih delov za vulkanizacijo. Njihovi končni izdelki so zgornji deli za platneno obutev v letni sezoni in zgornji deli za copate v zimski sezoni.

Šivalnica ima prostore v nekdanjem Triu. Začeli so junija 1969. leta. Prostor za šivalnico je v prvem nadstropju stare stavbe. Ozek hodnik, levo prostor namenjen skladiščenju materialov za proizvodnjo, dve stopnici in smo v šivalnici. Pogovarjali smo se z vodjo oddelka tovarišico Vilmo Antolič. Zaposlili smo jo, da nam predstavi šivalnico 516.

»Začeli smo s šestimi zaposlenimi, veliko povpraševanja po tovrstnih izdelkih pa je narekovalo, da se oddelek razširi in tako je danes zaposlenih že 39 ljudi. Tako kot v tovarni tudi mi delamo dve proizvodni sezoni: od maja do novembra copate po 1080 parov dnevno, v novembru pa začnemo z izdelavo platnene obutve. Za izdelavo le-teh potrebujemo več delavk kot v poletni sezoni, tako naredimo dnevno 960 parov platnene obutve, ki zahteva približno 20 operacij dela. Plan proizvodnje dosegamo povprečno za 130 %, tako da so vse zaposlene v oddelku z doseženim osebnim dohodkom zadovoljne. Zaradi utesnjene prostora in boljše preglednosti imamo zabojčke za posamezne faze dela označene z barvami. Največji problem naše šivalnice je delitev topllega obroka. Že dve leti imamo samo mrzle malice, zato je želja vseh zaposlenih, da bi se uredil prostor (v priročnem skladišču op. pis.), kjer bi lahko vse dobile topli obrok. Problem prevoza bi morali reševati za to odgovorni v podjetju, treba je samo urediti prostor, ki bo odgovarjal predpisom sanitarne inšpekcije.

V maju, ko začnemo z novo proizvodno sezono, z izdelavo zgornjih delov za copate, ki potrebujejo manj vložnega dela v par in s tem manj zaposlenih, zmanjšamo število ljudi, le-ti se vključijo v tovarni v sezono jesen-zima, ki potrebuje v izdelavih zgornjih delov več ljudi.

Transport oziroma prevoz gotovih izdelkov v tovarno je vsakodnevno. V vulkanizaciji nato vpnejo zgornje dele v aluminijaste kalupe, v module pripravijo gumo, »filca«, peto, vmesno gumo; celotni postopek vulkaniziranja traja deset minut, da se zmes pri temperaturi 150° C zlije — zvulkanizira z zgornjim delom,« je zaključila svoje pripovedovanje vodja oddelka, tovarišica Vilma Antolič.

M. K.

Izložba ni skladišče

Poenotenje izložb v vseh poslovalnicah je naša glavna naloga, so nam povedali člani aranžerske ekipe, ki ima svoje prostore v nekdanji kurilnici železniške postaje. Prostri so za nemoteno delo pretni, oddaljeni od matične tovarne, od prodajnega sektorja, katerega sestavni del so. Pogovarjali smo se o njihovem delu, načrtih in težavah, s katerimi se srečujejo vsak dan.

Naš oddelek za reklamo, ki se deli na referenta za reklamo in aranžersko delavnico, je začel akcijo poenotenja izložb v vseh poslovalnicah.

Osnetek za nov način dekoracije v izložbah je naredila aranžerka Saša Pušnar. Študentski servis je izdelal iz PVC folije stilizirane rože pomladnih barv, velikosti 55 krat 200 cm. Folije smo potične tovarne, od prodajnega sektorja, katerega sestavni del so. Pogovarjali smo se o njihovem delu, načrtih in težavah, s katerimi se srečujejo vsak dan. Naš oddelek za reklamo, ki se deli na referenta za reklamo in aranžersko delavnico, je začel akcijo poenotenja izložb v vseh poslovalnicah.

sedanje komercialne izložbe opustili, ker izložba ni skladišče. Poskušamo doseči, da bi v izložbah menjali obutev vsakih štirinajst dni, dekoracije pa vsak mesec. Vse, ki samostojno aranžirajo izložbe, bomo skušali prepričati, da je dovolj, če je v izložbi 40 moških modelov in največ 80 ženskih. Vsako pretiravanje razbije izložbo. Upamo, da bomo z našo akcijo uspeli in da med aranžerji naših poslovalnic ne bo huđe krvi. O težavah oddelka in njihovem delu bomo pisali več v eni izmed prihodnjih števil.

M. K.

Razgovor z štipendistko Francko Bergant

Vmesni čas obiska v Mariboru sem izkoristil za razgovor z našo štipendistko na visoki ekonomski komercialni šoli, tovarišico Francko Bergant.

Obiskal sem jo v študentskem domu. Stanuje v drugem nadstropju, kot sta mi povedala dežurna v domu. Potrkal sem na vrata sobe 38. Vstopil sem in kmalu začel razgovor.

PROSIM PREDSTAVI SE BRALCEM »ČEVLJARJA«:
»Rojena sem 23. 11. 1947, doma sem iz Podlublja. Po končani administrativni šoli sem začela v prodajnem sektorju kot stenodaktilograf. Poleg službe sem naredila v Trziču srednje ekonomsko šolo. Veselje do službe mi je pomagalo, da sem se vpisala leta 69/70 kot redna slušateljica na visoko komercialno šolo — splošna smer.«

POVEJ NAM, KAKšno JE ŠTUDENTSKO ŽIVLJENJE NA VASI SOLI?

»Tedenko imamo 25 ur predavanja, v predavanju so vključene tudi vaje, katerih značilnost je sodelovanje vseh naših štipendistov z referati, za katere sami pripravimo snov.«

SE BOS PO KONČANI PRVI STOPNJI ZAPOSILILA V PODJETJU?

»Konec maja se predavanja za prvo stopnjo končajo, za vpis na drugo stopnjo pa je treba izpolniti do septembra vse pogoje, to so vsi izpiti prve stopnje in dve seminarski nalogi. Če bom to zmogla, bom študij nadaljevala.«

KAKšNA JE POVEZAVA S TOVARNO?

»Imam obvezno prakso, ki traja tri tedne vsako leto, prav tako delam med počitnicami v prodajnem sektorju. Mislim, da kadrovska politika v tovarni ni najboljša. Vsem, ki dostopirajo, bi podjetje moralo nuditi možnost, da se uveljavijo na delovnem mestu, tako da vsak čuti, da je potreben in da ni pristranski.«

»Naši štipendistki, ki je med drugim tudi predsednik študentskega doma, Francki Bergant, želimo vsi skupaj, da bi se naprej tako uspešno študirala s tako voljo in uspehi kot doslej.

M. K.

Marec 1971 — spet nov rekord v naši proizvodnji obute. Doslej še nismo v enem mesecu presegli proizvodnje 200.000 parov, meseca marca pa smo to številko celo močno prekoračili, saj smo izdelali skupaj 213.817 parov. Ta rezultat zahteva priznanje celotnemu kolektivu, ker ga ni mogoče doseči, če ni na slehernem delovnem mestu ustreznega prizadevanja. Poleg tega pa z zadovoljstvom ugotavljamo, da odstotek defektne obute tudi pri tako visoki proizvodnji še naprej pada, kar pa je postalo v zadnjih mesecih že značilno. Pri takem stanju v proizvodnji ni bojzani, da naši poslovni uspehi ne bi bili zadovoljivi, čeprav v zadnjem času stroški proizvodnje precej naraščajo.

S prvim aprilom smo prišli na osemurni delovni dan in na proste sobote. Marsikdo se je pri tem vprašal, ali bomo uspeli obdržati doseženi proizvodni tempo. To je res sporno vprašanje, posebno, ker v aprilu prehajamo postopoma na sezono jesen-zima, prehodi iz sezone v sezono pa nas običajno nekoliko ovirajo pri nemotenem delu. Letošnji prehod na žalost ni prav nič manj zahteven, nasprotno, pri tako velikem številu menjav orodja zahteva ogromne napore strokovnih služb in je razumljivo, da obstoji nešteto možnosti za večje in manjše spodrsiljaje, ki prav gotovo ne dvigajo produktivnosti. Kljub temu pa smemo biti nekoliko optimistično razpoloženi, ker pri normalnih delovnih pogojih ni razloga, da bi se zaradi prostih sobot naša proizvodnja občutneje znižala. To so dokazali prvi dnevi aprila, ko je bil naš šestdnevni operativni plan preračunan na pet dni, pa je odstotek preseganja oziroma doseganja ostal popolnoma neizpremenjen.

Vzporedno s trenutnim stanjem je prav gotovo zanimivo vedeti, kakšne so naše bližnje perspektive. Naročila za sezono jesen-zima 1971/72 so zbrana in startne dekade že splanirane. Če pogledamo prognozo proizvodnje po montažnih oddelkih, vidimo naslednje:

— Goodyear bo tako kot doslej izdeloval v glavnem razne tipe moških nizkih čevljev v lepljeni izdelavi, le

Proizvodnja za sezono jesen - zima 1971 - 72

manjšo količino bo izdelal moških lepljenih škornjev. Za ta oddelek bomo razvili tri nove oblike kopit, za vsako kopito novo obliko profilnih gumi podplatov. Mimogrede povedano, naši moški čevlji so na trgu iskani in je zato oddelek goodyear z naročili za celo sezono popolnoma zaseden.

— Lepljena I bo proizvajala žensko galanterijo na dveh novih oblikah kopit za firmo AFIS in vzporedno za domači trg. Kolekcija »AFIS« je tako kot vsako sezono doslej zelo pestra, in najrazličnejših športnih modelov ne bo manjkalo. Izdelava bo na obeh kopitih z novimi profilnimi gumi podplati in plastičnimi petami.

— Lepljena II ima podoben program kot lepljena I, z razliko, da bo proizvajala bolj športne tipe galanterije na dveh novih kopitih, na enem novem kopitu pa ženske škornje. Pri športnih galanterkah bomo tudi razvili nove oblike montažnih gumi podplatov. Celoten program je v sklopu naročil firme Afis in vzporedno naročil za domači trg.

— Lepljena III se bo v tej sezoni vključila v program Afis in bo poleg domačih naročil moške in ženske visoke obute ter škornjev, delala tudi športno žensko galanterijo iz huntinga na novi obliki kopit in z novimi gumi transparent podplati. Izdelave bodo brez izjeme v lepljenih variantah.

— Flex ima že dalj časa svoj program mokasink in bo tako tudi ostalo. Novost je, da je firma Afis v svoj prodajni program letos vključila tudi mokasinke in bo zato flex deloma angažiran pri proizvodnji za njih. Mokasinke bodo na novi obliki kopit in brez izjeme skozi šivane na prednjem delu, kar zahteva daljši tehnološki proces, ugodneje pa v pogledu reklamacij. Podplati bodo novih oblik in vsi lepljeni.

— Vulkanizacija ima tradicijo v izdelavi copat. Ker

toliko copat, da je oddelek popolnoma zaseden, programa zaenkrat nima smisla spreminjati. Razvili bomo le novo obliko kopit za copate, kar je nujno, če hočemo ta program še dalj časa razvijati.

S prehodom na proste sobote je po prvih računih kazalo, da bomo spet imeli problem pomanjkanja zgornjih delov, ki smo se ga komaj znebili. In problem bi bil, če poleg že obstoječih kooperantov, ki tudi povišujejo proizvodnjo, ne bi vključili v program še enega kooperanta — »Limko« v Prijepolju. Če vse naše izdelovalnice zgornjih delov, vključno z obratom v Trbovljah, ki povišuje proizvodnjo v skladu s planom, delajo redni delovni čas, nam dnevno zmanjkuje približno 1.000 parov zgornjih delov. To količino pa bodo pokrili naši kooperanti, in sicer Industrija obute v Novem mestu, Partizan v Poznanovcu, Budućnost v Ludbregu in Limka v Prijepolju. Za vse kooperante je že postavljen program.

Pri takem pregledu delovnega programa za sezono običajno posebej obravnavamo sekalnico. V tej sezoni sekalnica ne bo imela posebnih težav, ker izdelave v glavnem niso komplicirane. Razlika od sezon, ki smo jih delali doslej, je v tem, da bodo za naslednjo zimo skoraj vsi podplati gumi-montažni in bo precej manj obdelave. Finiš za pete in podplate, ki je prav tako v sekalnici, pa bo

imel polne roke dela, ker je v kolekciji precej brizganih peta in finiširanih podplatov.

Problem zase je gumarna. Že iz delovnih programov ostalih oddelkov je razvidno, da so skoraj na vseh naših proizvodnih domači gumi podplati, ki jih mora izdelati gumarna in je zato izredno zasedena. Poleg domačih potreb mora izdelati podplate tudi za kooperante, ki izdelujejo obutev za naše trgovine ali izvažajo naše podplate. Z obstoječim strojnim parkom sploh ne bo mogoče kriti potreb, če bi delali le redni delovni čas. Programska komisija je zato že sprejela odlok, da gumarna do kolektivnega dopusta nima prostih sobot, ampak so vse sobote delovni dnevi. Do tega časa bomo po prognozi uspeli gumarno strojno opremiti tako, da bo problem rešen. Stiskalnice, ki so glavni problem, so že dalj časa naročene.

Oddelek plastike dela zaenkrat samo plastične pete in napetnike, kar je bilo ob ustanovitvi tega oddelka osnovni namen, čeprav perspektivno računamo tudi na druge plastične proizvode. Kapaciteta oddelka je nekoliko večja kot so naše potrebe, kar pa ne predstavlja problema, ker komercialni sektor trdi, da ni problem prodati odvečnih kapacitet peta in napetnikov. Kupce za naše proizvode je komerciala že našla in ni strahu, da oddelek ne bi imel dela.

Pogosto slišimo v tovarni razne kritike in prepire, da

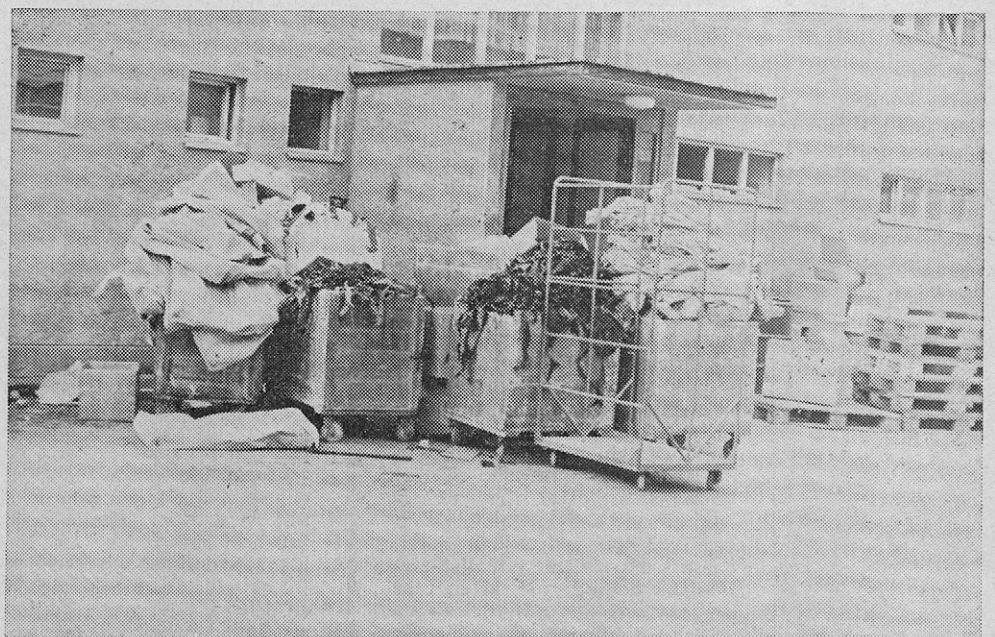
delovne obremenitve niso enakomerno razdeljene po posameznih časovnih obdobjih za razvojne službe in vzdrževalne delavnice. Vsakdo, ki dobro pozna problematiko delovnih priprav za redno proizvodnjo, ve, da je najtežje razporejati delo v razvojnih službah in vzdrževanju. Pri rednih menjavah so veliki navali, vmesno pa občasno primanjkuje dela. Telega problema se še lep čas ne bomo znebili (verjetno v čevljarski industriji nikdar popolnoma), in zato je najbolje, da se sprijaznimo s tem, da je včasih treba potegniti, drugič pa to koristiti.

Že v začetku je omenjeno, da smo se v zadnjih mesecih navadili, da popolnoma delovne naloge. To ni koristno samo za naše žepce, to dviga tudi naš renome v pogledu solidnosti pri dobavnih rokih, ker obutev pravočasno izdelujemo. Če bomo konstantno vztrajali, da bomo delali tako tudi v prihodnje — pri tem pa še naprej stremeli za čim manjšim izmetom, ni bojzani, da nam bo zmanjkalo dela. Naročila in zasedbe za naslednjo sezono nam to popolnoma jasno dokazujejo.

Mato Mravlje

**Dopisujte
v svoj
časopis
»Čevljar«**

Pred vhodom v gumarno

V mesecu čiščice pred gumarno ...

Za praznik zmage na »Čevdrca«!

Letos praznujemo 30. obletnico vstaje slovenskega ljudstva. Zato bo naša že tradicionalna počastitev ustanovitve prve partizanske tržiško-kranjske čete še veliko bolj pomembna. Kot je znano je naše podjetje že pred leti odkrilo spominsko ploščo na kraju ustanovitve omenjene

partizanske enote na »Čevdrcah«.

Proslava je vsako leto na dan zmage, to je 9. maja, in ker je letos ta dan na nedeljo, vabimo vse člane naše delovne skupnosti, da se je v čim večjem številu udeležijo. Točno uro odhoda ter zbirališče bomo sporočili naknadno.

Levo zmagovalec Jože Meglič, desno Joži Mežek in zmagovalka Milena Bogataj

XIX. veleslalom

Pred dvajsetimi leti so prvič potegnili smučino pod Storžičem prvi tekmovalci — športniki iz tovarniških kolektivov usnjarske, usnjarsko-predelovalne in gumarske industrije.

Za letošnji veleslalom, XIX. po vrsti, so se prijavili tekmovalci naslednjih delovnih organizacij: »Kostroj« Sl. Konjice, »Konus« Sl. Konjice, »Sava« — Kranj, »Trio« Trzič, »Koteks-Tobus« Ljubljana, tovarni usnja Vrhnika in Soštanj, »Galant« Ljubljana, »Alpina« Ziri, »Planika« Kranj in ekipa naše tovarne.

Jubilejni veleslalom usnarjev, čevljarjev in gumarjev je bil 4. aprila ponovno pod Storžičem. Na 1000 m dolgi progi, s 150 m višinske razlike in 30 vrticami, so tekmovali mlajši člani do 35 let in

starejši do 45 let. Progo je trasiral Janko Krmelj, prav tako za veterane nad 45 let in članice vseh starosti, ki so tekmovali na 350 m dolgi progi z 20 vrticami.

V izredno slabem vremenu, hudem dežju, so tekmovali za prehodni in moštveni pokal, člani do 25. leta pa za pokal »Memorial Francija Sušnika«. Prvenstvo se je kljub močnemu dežju začelo dokaj točno. Najprej so vozili mlajši in starejši člani do 45 let. Tekmovali so posamezno in ekipno. Ekipo sestavljajo trije najbolje uvrščeni tekmovalci posamezne sindikalne organizacije.

REZULTATI:

Mlajši člani:

1. Joško Meglič, (Peko) 0:40,9, 2. Borisa Lepšina, (Kostroj) 0:44,2, 3. Janez Kunstelj, (Vrhnika) 0:45,5.

Drugi naši tekmovalci: 6. Nejko Meglič, 15. Jaka Bahun, 15. Niko Hladnik, 16. Marjan Seifert, 18. Vili Spehar, 19. Milan Meglič, 20. Marko Peharc, 23. Anton Primožič, 26. Florijan Primožič.

V tej kategoriji je prišlo skozi cilj 40 tekmovalcev.

Starejši člani:

1. Janez Perko, (Trio) 0:46,9, 2. Peter Križaj, (Trio) 0:47,1, 3. Vinko Švab, (Peko) 0:48,2.

Drugi naši tekmovalci:

8. Anton Peharc, 11. Marjan Zaletel.

Skozi cilj je prismočalo 14 tekmovalcev.

Veterani: (3 tekmovalci)

1. Bojan Vončina, (Konus) 0:31,6, 2. Rudi Teran, (Peko) 0:39,1, 3. Ignac Praprotnik,

Članice (9 tekmovalk)

1. Milena Bogataj, (Peko) 0:30,8, 2. Ema Žagar, (Sava) 0:37,2, 3. Irena Perko (Peko) 0:40,0, Joži Mežek, (Peko) 0:46,2.

Ekipno:

1. PEKO (Joško Meglič, Nejko Meglič, Vinko Švab) 2:16,3
2. KOSTROJ 2:20,2
3. TRIO 2:21,5

druga naša ekipa v sestavi (Jaka Bahun, Niko Hladnik, Marjan Seifert) je bila 7., tretja ekipa 8., četrta ekipa 10.

Po tekmovanju, ki je bilo kljub nemogočim vremenskim razmeram v organizaciji naše sindikalne organiza-

cije in organizacijskega odbora odlično izvedeno, je bila v domu pod Storžičem razglasitev rezultatov.

Vse navzoče je pozdravil predsednik sindikata, tovariš Marjan Markič, in pokrovitelj, glavni direktor tovariš Jože Dolenc. Za dvakrat osvojeno prvo mesto in najboljši čas je Joško Meglič, bodoči prodajalec, prejel pokal v trajno last in prav tako v trajno last pokal »Memorial Francija Sušnika«, ki ga podeli vsako leto mladinska organizacija tovarne, najbolje uvrščenemu tekmovalcu do 25. leta. Tako so naši smučarji z ekipnim prvim mestom dobili v trajno last vse tri pokale, kar je lep dosežek za nas vse. Sindikalna organizacija je nato podelila tri skromna priznanja 20 letnim neumornim organizatorjem tradicionalnega veleslaloma, tovarišu Janku Rozmanu, tovarišici Ivanki Hvalica in tovarišu Janezu Kališniku.

M. K.

Za vas

Iz kolekcij večina znanih modnih hiš vidimo, da je midiju že odklenalo. Mislim, da je za naše poletne dni to najboljše. Vendar pa kljub temu dolžina še vedno koleba. Midi se ne uveljavlja najbolje, pač pa izgleda, da so se dekleta in žene navdušile nad tako imenovano »chanel« dolžino, ki je najprimernejša za bližajoče se tople in vroče poletne dni.

Za te sedanje prijetne dni vam bi koristila kombinacija enobarvnega blazerja in raznobarnega krila z gubami. Blazerji (jopice, ki segajo čez boke) imajo moške ovratnike, oblika reverjev pa spominja na modo izpred 20 let. Krila, ki dopolnjujejo blazer mora biti v eni izmed barv, ki jo ima raznobarno krilo. Če imate kaj domišljije, boste lahko hitro našle kombinacijo stare jopice z novim raznobarnim krilom.

Poletne obleke so iz prijetno pisanega barvnega tekstila, vendar z dolgimi rokavi. Precej oblek je v obliki srajčnega kroja, dosti pa tudi v pasu prerezanih.

Vse kaže, da moda ne zdrži eno leto, da ne bi prinesla spremembo z raznimi več ali manj šokantnimi novostmi. Letos so to »vroče hlačke«. Mislim, da bodo ravno tukaj ženske potrebovale dokajšnjo mero okusa. Vitkim in dolgonogim mladim dekletom bodo te kratke hlačke pristajale, medtem ko bodo morale vse ostale upoštevati starost in seveda linijo. Za izlete v hribe ali za dopust na morju pa bo model kratkih hlač kar primeren. K tem kratkim hlačam bodo nosila dekleta poleti visoke opanke, ki jih imamo na izbiro pri nas (Atena).

Za ta prehodni čas imamo na izbiro zaprte in zadaj odprte čevlje: Dano in Tanjo ter spredaj zaprte in zadaj odprte sandale Silva, Majda, Luci in Dana.

Izbire je dovolj, le pazljivo bomo morale izbirati.

Vida Rozman

Mesec mladosti

V mesecu mladost bodo naši mladinci sodelovali v tekmovalnih, ki jih organizira občinska konferenca ZM, oziroma posamezni mladinski aktivni v občini. Letošnji koledar prireditelj za mesec mladosti je zelo pester, tako bo prvo tekmovanje že 23. aprila, zadnje pa 15. maja.

— mali nogomet 23. aprila, organizator MA Peko

— kegljanje 26. aprila, organizator MA ZLIT

— šah 4. maja, organizator MA ZLIT

— košarka 5. maja organizator MA PEKO

— streljanje 6. maja, organizator MA BPT

— rokomet 12. maja, organizator MA Sebenje

— namizni tenis 14.—15. maja, organizator MA BPT

Za vsako tekmovanje bodo posamezni aktivni sestavili pozicije, ki točno določajo kdo lahko tekmuje.

Vse zmagovalne ekipe oziroma posamezniki prejmejo pokale. Najboljši aktiv, ki bo v vseh tekmovalnih zbral največ točk bo prejel v trajno last pokal Občinske konference ZM na akademiji, ki bo 25. maja.

Akcija 75

Sedmega aprila je obiskal našo tovarno član republiške konference ZMS Franc Gazvoda. Z vodstvom podjetja, predstavniki družbeno političnih organizacij in predstavniki mladinske organizacije se je pogovarjal o izvajanju programa akcije 75 v tovarni.

V razgovoru s tovarišem Francem Gazvodo so izjavili:

Glavni direktor Jože Dolenc: Akcija 75 je v naši tovarni že rodila svoje sadove. Delo mladinske organizacije je v primeri z leti nazaj veliko boljše, tudi sodelovanje z vodstvom podjetja je veliko boljše.

Predsednik sindikata Marjan Markič: Sodelovanje mladinske organizacije z družbeno političnimi organizacijami tovarne je boljše. Menim, da je delo mladinske organizacije premalo upoštevano, treba bo MO posvetiti več pozornosti.

Sekretar ZK Ivan Gregorc: Z novim vodstvom je delo

mladinske organizacije boljše. Pokazali so voljo do dela, treba bo pospešiti njihovo začeto delo.

Predsednik DS Pavel Roblek: Zaradi preobremenjenosti nisem mogel sodelovati z MO. Mislim, da niso denarna sredstva poglavitna za delo mladih, potrebna je vse večja aktivnost.

Direktor splošnega sektorja Slavko Hvalica: Delo komiteja je treba prenesti na maso mladine v delovnih enotah. Vsak mladinec tovarne se mora zavedati svojih dolžnosti in pravic.

Član CK ZKS Janez Bedina: Treba je ustvarjati vzdušje med mladimi za enotne cilje podjetja, sodelovati v razpravah in angažirati vso mladino tovarne. Vsaka oddvojenost MO od skupnih ciljev tovarne bi bila slaba.

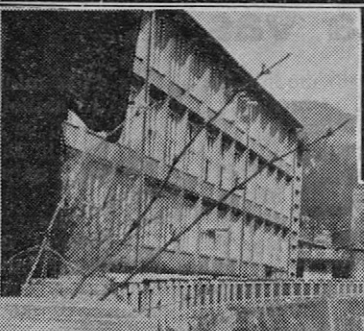

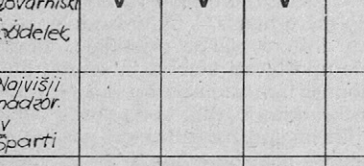
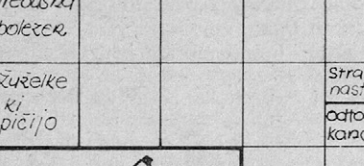

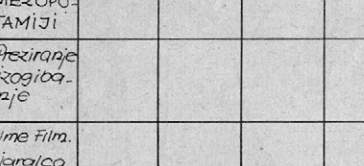
Gost Franc Gazvoda: Z akcijo 75 smo v Sloveniji že dose-

gli dobre rezultate. Bistvo te naše akcije je jasna vsebinska usmeritev mladih za reševanje resničnih življenjskih problemov mladih ljudi v delovnih organizacijah. Vključevanje mladih v samoupravne procese v delovnih organizacijah je temeljna naloga ZM. Mlade moramo zainteresirati, da se akcijsko uveljavijo v procesih odločanja v tovarni, da najdejo skupen interes in se nato vključujejo v zvezo komunistov. Da bomo vse to dosegli morata mladinska organizacija in zveza komunistov čimbolj zaživeti in skupno sodelovati. Vaša mladinska organizacija je z vključitvijo v akcijo 75 naredila velik korak naprej, saj je aktiv med najboljšimi v Sloveniji.

Popoldne je bil z ožjim komitejem razgovor združen s predavanjem Franca Gazvode o delu in nalogah mladinske organizacije v našem samoupravnem sistemu. Predavanje je bilo v prostorih mladinskega kluba.

M. K.

	Plastična prikazovalna slika	Seliškar Tone	Oblika diktafure popalnost	Aparat za merenje RDarja	Telesna poškodba	Najmanjša fizikalna enota dela	Slovenska "Elle"	Pritok Visle iz Karpatov	Prerijski volk	Gora na Koroskem	Človek ki puka repo	Prebivalca sosednje države	Jarež Vuk	Starogrški ljudski pevec	30 APRIL ? 2 MAJ	
	Država v vzhodni AFRIKI Najvišesalec															
	Pokrivalo					Nekdanji slov. dirkač (LEON)	Ljubimec galateje v grški mitologiji	Plugača oranje						Prejšnja kratica EI NIS		V Naš moški čevlji
	Dolžina noge							Ribiška mreža								
	Čovarniški oddelek										Vpitje					
	Najvišji nadzor v Sparti															
	Trebušna bolečina															
	Žurinke ki pičijo															
	Država v MEZOPOTAMIJI															
	Arzaranje rogobara															
	Ime filma igralca DELONA															
	Ime kralja zun. ministra ZACIMBA															

Nagradna križanka

Rešitve pošljite v uredništvo Čevljarja do 10. maja. Nagrade so: 1. — 20,00 din, 2. — 15,00 din, 3. — 10,00 din, 4., 5., 6., 7. in 8. po 5,00 dinarjev.

PRISLI V TOVARNO:
V nabavni sektor: Marjan Srečnik
V prodajni sektor: Marjan Vrhovnik, Branko König
V izdelovalnico zg. delov 515: Zdenka Florinda, Jera Janc, Jožefa Drnovšek
V prodajno mrežo: Kekeljevič Miodrag, Novi Sad I — iz JLA, Koščak Branko, Zagreb I — iz JLA
Odšli iz tovarne

prenehanje dela, Majda Zepič, sporazumno prenehanje dela, Đurđa Kovačić, sporazumno prenehanje dela, Janez Markelj, disciplinski odpuš, Ljuba Čeliković, samovoljna zapustitev dela, Darko Lauseger, odhod v JLA, Mirko Mežek, odhod v JLA, Rok Kramar, odhod v JLA, Jože Smolej, odhod v JLA
Iz prodajne mreže Zaplotnik Nikola, Kranj I, Obrez Mira, Celje I, Bavrljič Jovo, Zagreb I, Gris Antonija, Koper, Dragojevič Dimitrija, Banja Luka.

POPRAVEK
 V zadnji številki Čevljarja je prišlo do pomote pri navedbah o razrešitvah v izvršilnih organih: Adolf Boncelj na lastno željo zaradi tega, ker je bil že disciplinsko kaznovan.

ZAHVALA
 Ob izgubi očeta JANEZA JAZBECA se zahvaljujemo splošnemu in prodajnemu sektorju za izrečeno sožalje, venci in denarno pomoč.
 Pavla Jazbec, hčerka Mija in Jana Roblek z družino, sin Viktor ter Filip z družino.

ZAHVALA
 Ob boleči in prezgodnji izgubi našega ljubega očeta FRANCA ZUPANA se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence in vsem, ki so ga spemili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo njegovim nekdanjim sodelavcem, mizarski delavnici in kolektivni menze za darovane vence. Zaljučni sin Milan in Franci z družinama

ZAHVALA
 Ob smrti naše drage mame IVANE ANKELE se zahvaljujemo oddelku 514 in modelirnici za izrečeno sožalje in darovane vence.
 Hči Zofka Studen in sin Peter Ankele

Varstvo pri delu

V tovarni je bil seminar za vodstvene delavce iz varstva pri delu. Pri testiranju, katerega je organiziralo DVIT Ljubljana, so kandidati reševali teste. Za uspešno opravljen test je moral vsak kandidat rešiti vsaj 80% vprašanj, da je dobil potrdilo o znanju iz varstva pri delu.

Seminarja se je udeležilo 92 vodstvenih delavcev tovarne, ki so pri testiranju pokazali zadovoljivo znanje. Od 29. januarja do 26. februarja je služba za varstvo pri delu izvajala preizkuse znanja iz varstva pri delu po posameznih oddelkih. V sekciji je opravilo preizkus 91, v izdelavi zg. delov 511 97, 512 137, 513 128, 514 144, Trbovlje 151, šivalnica 516 36, goodyear 78, lepljena III 47, lepljena II 62, lepljena I 53, dokončevalnica 30, vulkanizacija 24, gumarna 57, flex izdelava 43, kartonaža 5 in plastika 15.

Skupno je opravilo preizkuse 1199 delavcev iz proizvodnih odelkov. Referat za varstvo obvešča vse vodje odelkov da so odgovorni za vse tiste, ki preizkusa niso opravili. Zato ga morajo čim prej opraviti.

»ČEVLJAR«, glasilo delovne skupnosti »Peko« — Ureja uredniški odbor: Janko Rozman, Edi Bedina, Slavko Hvalica, Anton Podgoršek, Franc Ivnik, Milka Meglič, Vida Rozman, Marica Šmid, Mirko Kunšič — Glavni in odgovorni urednik Mirko Kunšič — Naslov uredništva: Peko Tržič 64290. Telefon 71301 int. 54 — Tisk CP Gorenjski tisk Kranj v 2500 izvodih — Izhaja vsakega 27. v mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno